

DETOX Gradski muzej i općine Donja Voća i Vinica u projektu

Restauriraju i grofova Bomb

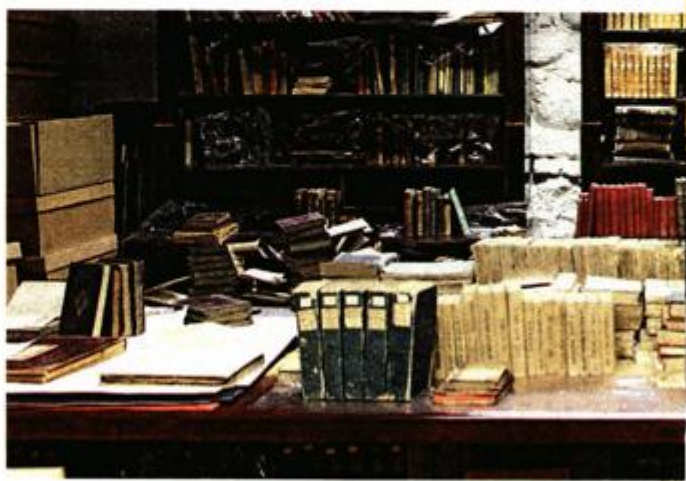
Nikola Leskovar

Naziv kulturnog projekta u kojem sudjeluje Gradski muzej Varaždin ima pomalo psihoterapeutsku implikaciju, zove se Detox. Jedan od izazova tog projekta je kako rasteretiti stresom opterećenog čovjeka jer današnji užurbani način života i zahtjevi poslovnog svijeta ne ostavljaju puno vremena za opuštanje. Razlog je to zašto su slovenski i hrvatski partneri odlučili promovirati jedinstvenu kulturnu i prirodnu baštinu područja u kojem djeluju te omogućiti stanovnicima s obje strane granice da upoznaju i otkriju još neotkrivene znamenitosti i ljepote Podravske regije u Sloveniji i Varaždinske županije u Hrvatskoj.

– Bogatoj seoskoj kulturi prijete opasnosti od propadanja i zaborava jer više ne pronalazi primjenu u svakodnevnom životu seoskog stanovništva. Stoga je potrebno, uzimajući u obzir ulogu kulturne baštine u današnjem društvenom životu u kojem ona ima znanstvenu, odgojno-obrazovnu, kulturnu i ekonomsku vrijednost, osmisliti načine zaštite, očuvanja i prezentacije etnološke kulturne baštine ruralnih područja – rekla je Nataša Mihinjač, kustosica Gradskega muzeja Varaždin, koja radi na projektu.

Etno zbirke i podrumi

Sve što treba je naći malo vremena za sebe i krenuti u upoznavanje bogate lokalne kulture, prirodne i gastronomske ponude te kulturno-povijesne baštine, dodaje. Slovenski i hrvatski partneri organizirat će ukupno 42 radionice s prikazima tradicionalnih zanata i običaja.

ja. Posjetiteljima će približiti ovaj prostor razgledavanjem zavičajnih etno zbirki, vinograda i vinskih podruma, upoznavanjem specijaliteta domaće kuhinje i demonstracijom tradicionalnih zanata, vještina i običaja. Najvažnije točke tog susreta

sa selom i seoskom kulturom jesu tradicija i priroda, a Gradski muzej će stručno obraditi i restaurirati knjižnicu grofa Bombellesa.

– Bombellesi su podrijetlom stara francuska plemićka obitelj, čiji su članovi obnašali važne vojne i diplomatske dužnosti na francuskom, a kasnije i na austrijskom dvoru. Obitelj je došla u Hrvatsku sredinom 18. stoljeća, kada ženidbom Marka Bombellesa starijeg za Ferdinandu Drašković, stječu posjede Zelen dvor, Opeku i Vinicu u Varaždinskoj županiji. Kao svaka obrazovana plemićka obitelj, i Bombellesi su posjedovali bogatu knjižnicu, koja se danas čuva u Gradskom muzeju Varaždin, u prizemlju palače Sermage. Knjižni fond obitelji Bombelles sadrži više od 3.000 starih i rijetkih tiskanih knjiga, od čega je polovica izdana prije 1850. godine, što je granična godina za staru i rijetku građu. Stotinjak najvrednijih i najzanimljivijih publikacija biti će digitalizirano i javno objavljeno te dostupno za pregledavanje i čitanje na internetskom repozitoriju projekta. Ciljevi i svrha digitalizacije su

u „ruralne detoksikacije“

Knjižnicu Bombellesa

zaštita izvornika, poboljšanje dostupnost i jednostavnije korištenje građe znanstvenicima, istraživačima i ostalim korisnicima – objasnila je kustosica.

Puni naziv projekta je Ruralna detoksikacija upoznavanjem bogatstva kulturne baštine – „DETOX“, a sufinancira ga Europska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) u okviru Programa suradnje Interreg V-A Slovenija-Hrvatska 2014-2020.

U suradnji s partnerima, općinama Vinica i Donja Voća, Gradski muzej Varaždin izradit će prekograničnu bazu podataka o etnološkoj kulturnoj baštini partnerskog područja, a rezultate istraživanja predstaviti će na radionicama i predavanjima.

Postavljen stup srama

– Obje općine obnavljaju i opremaju seoska domaćinstva u tradicionalnom stilu, gdje će organizirati radionice, predavanja, prezentacije i druge sadržaje posvećene promidžbi i obnovi kulturne baštine. Općina Vinica restaurirat će pil sv. Ivana Nepomuka i izraditi repliku stupa srama – Prangera, čiji će original biti pohranjen i zaštićen od vremenskih uvjeta. Općina Donja Voća u tra-

Nataša Mihinjač

Općine obnavljaju i opremaju seoska domaćinstva u tradicionalnom stilu, gdje će organizirati radionice, predavanja, prezentacije i druge sadržaje posvećene kulturnoj baštini

dicionalnom domaćinstvu uređuje 3D etno sobu doživljaja, virtualnu zagorsku kuću – otkrila je Nataša Mihinjač.

U projektu sudjeluje sedam partnera: Općina Lenart (vodeći partner), Gradski muzej Varaždin, Univerzita v Mariboru, Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko, Općina Vinica, Općina Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Opći-

na Donja Voća, Općina Sveta Ana te pridruženi partneri Zavod za varstvo kulturne dediščine Republike Slovenije i Turistička zajednica Varaždinske županije.

– Suradnja između slovenskih i hrvatskih partnera je odlična i projekt je zapravo prirodan nastavak dugogodišnje suradnje između slovenskih i hrvatskih općina – projektnih partnera, koje osim na projektu intenzivno surađuju i na svim ostalim područjima. Najbolji dokaz uspješne međusobne suradnje između slovenskih i hrvatskih partnera jest planiranje novih zajedničkih projekata u budućnosti – dodaje.

Projekt „DETOX“ će trajati dvije godine, a provodi se od listopada 2016. do rujna 2018. godine. Trenutačno su pri kraju drugog razdoblja, koje završava 30. rujna. Obavljene su pripreme za stručnu obradu knjižnog fonda obitelji Bombelles, koji je bio deponiran u sanduke i kutije, a koji će se nakon obrade vratiti na nedavno restaurirane ormare s kojima je knjižnica dopremljena iz dvorca Opeka u GMV.

– Stručna obrada knjižnice obuhvaća inventarizaciju i klasifikaciju knjiga u specijalizirani računalni program za obradu knjižnične građe i stvaranje digitalnog kataloga. Na taj je način dosad obrađeno otprilike 2.000 svezaka. U prostorijama muzejske knjižnice provodi se preventivna zaštita i kontrola mikroklimatskih uvjeta (temperatura, vlaga, svjetlo) radi stvaranja optimalnih uvjeta za pohranu osjetljive knjižnične građe – zaključuje Nataša Mihinjač.

Do kraja rujna GMV će provesti terensko istraživanje tradicijskog graditeljstva, organizacije prostora i seoskog gospodarstva viničkog kraja koje je specifično po uporabi kamena vapnenca poznatog pod komercijalnim nazivom vinicit.